

Leesclub 165: Utopie & dystopie

Duizend & ik
van Yorick Goldewijk

Spelregels

In deze leesclub discussieer je met een groepje van 4 tot 6 lezers over *Duizend & ik* van Yorick Goldewijk. Je doet dat aan de hand van kaartjes met vragen over de tekst. De leesclub begint met een korte inleiding, die een van de spelers voorleest. Daarna volgen 4 rondes:

- 1 Ronde 1 bestaat uit 5 vragen over het verloop van verhaal. De spelers draaien om de beurt een kaartje om en geven antwoord op de vraag. Daarna mogen andere spelers reageren.
- 2 Ronde 2 is een vragenronde waarin elke speler een vraag mag formuleren aan een van de personages.
- 3 Ronde 3 is de discussieronde. In deze ronde draaien de spelers om de beurt een kaartje om van een stapel naar keuze. Hij of zij geeft antwoord op de vraag, waarna de rest mag reageren. Vervolgens kiezen de overige spelers om de beurt een kaartje van een van beide stapels. Als een discussievraag herhaalt wat eerder in het gesprek al aan bod gekomen is, mag de speler die aan de beurt is een volgende kaart omdraaien. Dit gaat zo door totdat alle kaartjes omgedraaid zijn.
- 4 Aan het einde van de discussie komen de spelers samen tot een oordeel over de tekst. In ronde 4 geven ze een oordeel uitgedrukt in sterren en motiveren zij hun keuze.

Deze leesclub werd ontwikkeld door de redactie van LitLab, een digitaal laboratorium voor literatuuronderzoek op de middelbare school. Ga voor meer lesmateriaal naar www.litlab.nl. Een docentenhandleiding en een didactische verantwoording van deze werkvorm zijn beschikbaar via www.litlab.nl/docenten.

Deze leesclub is gratis beschikbaar onder de Creative Commons licentie 'NaamsvermeldingNietCommercieel-GelijkDelen 4.0 Internationaal'.

Inleiding

“Maar soms, als ik niet oplet, laat ik mijn handen langs mijn gezicht gaan. Dan speuren mijn vingertoppen over het geheel van botten en vel. Ze volgen de vormen van mijn jukbeenderen, neusvleugels, lippen: een onbegrijpelijke massa van levende materie. Dan voelt het alsof ik rechtstreeks in verbinding sta met iedere cel in mijn lichaam, alsof ik de elektriciteit die door mijn zenuwbanen schiet kan volgen.” (p.8 - 9)

In *Duizend & ik* van Yorick Goldewijk leeft hoofdpersoon Acht in een streng gecontroleerde stad waar iedereen hetzelfde denkt en doet. Afwijkend gedrag wordt niet toegestaan. Acht merkt dat zij anders is, omdat zij haar eigen gevoelens en gedachten heeft. Ze begint te twijfelen aan de wereld om haar heen. Wanneer ze een meisje ontmoet dat ook anders lijkt, groeit haar twijfel. Samen besluiten ze te ontsnappen uit het systeem, ondanks het risico om ‘beëindigd’ te worden. Uiteindelijk ontdekt Acht de waarheid over haar wereld en zichzelf. *Duizend & ik* laat zien hoe belangrijk het is om zelf na te denken en jezelf te blijven, ook als dat moeilijk of gevaarlijk is.

Ronde 1: Grip op het verhaal

Draai om de beurt een kaartje om en geef antwoord op de vraag. Nadat degene die aan de beurt is antwoord gegeven heeft, mag de rest reageren of aanvullen

Ronde 2: Vragenrondje

Wat vond je onduidelijk in *Duizend & ik*, wat begreep je niet zo goed? Formuleer om de beurt een vraag over de tekst en probeer samen tot een antwoord te komen.

Ronde 3: Discussievragen

Draai om de beurt een kaartje om van een stapel naar keuze en reageer op de discussievraag. Nadat degene die aan de beurt is antwoord gegeven heeft, mag de rest reageren.

Ronde 4: Oordeel

Geef *Duizend & ik* samen een waardering uitgedrukt in sterren. Beargumenteer vervolgens jullie keuze. Wat vonden jullie goed en wat juist minder goed? Heeft de discussie jullie individuele oordeel veranderd, en zo ja, hoe? Probeer voorbeelden en argumenten te halen uit jullie reacties op de discussievragen.

Vraag 1

Hoe ziet het dagelijks leven van Acht eruit?

Vraag 2

Wat houdt het werk van Acht in?

Vraag 3

Wat is de belangrijkste regel in Surdus?

Vraag 4

Wat betekent Duizend voor Acht?

Vraag 5

Wat ontdek je over de identiteit van Acht?

Antwoorden

- 1 Ze staat op, ze gaat naar haar werk en ze keert weer terug naar haar wooncel
- 2 Acht moet voor haar werk simpele keuzes maken
- 3 Je mag geen eigen identiteit hebben
- 4 Ze voelt zich verbonden met Duizend
- 5 Acht is een robot die eigen gedachtes en gevoelens heeft ontwikkeld

Vraag

3

Vraag

2

Vraag

1

Antwoorden

Vraag

5

Vraag

4

Feest der herkenning? 1

Acht leeft volgens vaste regels en routines. In hoeverre lijken jouw dagen op elkaar? Waarom vind je dat wel of niet prettig?

Feest der herkenning? 2

In Surdus gelden strenge regels. Waarom is dat zo? Welke regels in jouw leven vind jij logisch en welke juist niet? Leg uit waarom?

Feest der herkenning? 3

In Surdus mag je geen eigen identiteit hebben. Heb jij wel eens het gevoel dat je je identiteit moet aanpassen? Wanneer en waaraan?

Feest der herkenning? 4

Acht merkt dat ze anders is dan de rest. Wat maakt haar anders? Wanneer voelde jij je voor het laatst anders dan de anderen? Wat deed dat met jou?

Feest der herkenning? 5

De vriendschap met Duizend is belangrijk voor de ontwikkeling van Acht. Wat zoek jij in een vriend? In hoeverre helpen vriendschappen jou om je verder te ontwikkelen?

Feest der herkenning? 6

Duizend zorgt ervoor dat Acht anders gaat denken. Heeft iemand jou wel eens anders naar de wereld laten kijken? Wie was dat en hoe heeft die persoon jouw blik veranderd?

Feest der herkenning? 7

Het verhaal laat zien dat je je eigen identiteit kunt ontdekken en ontwikkelen. Hoe ontwikkelt Acht zich? Welke eigenschappen zou jij verder willen ontdekken en ontwikkelen? Waarom?

Feest der herkenning? 8

Acht kiest steeds meer voor haar eigen identiteit en vrijheid en loopt daarmee het risico om 'beëindigd' te worden. In hoeverre snap jij de keuzes van Acht? Wat betekenen identiteit en vrijheid voor jou?

Feest der herkenning?

3

Feest der herkenning?

2

Feest der herkenning?

1

Feest der herkenning?

6

Feest der herkenning?

5

Feest der herkenning?

4

Feest der herkenning?

8

Feest der herkenning?

7

Stof tot nadenken? 1

De inwoners van Surdus hebben allemaal een getal als naam. Waarom is dat zo, denk je? Wat zegt dit over de samenleving in Surdus?

Stof tot nadenken? 2

Acht werkt in een terminal en doet daar zinloos en eentonig werk. Welke functie hebben deze werkzaamheden? Wat zegt dit over hoe het systeem controle uitoefent?

Stof tot nadenken? 3

De stad Surdus wordt omsloten door de wal. Wat zou de wal kunnen symboliseren, denk je?

Stof tot nadenken? 4

In Surdus is bijna alles wit. Waarom is dat zo? Wat zegt dit over eentonigheid en eigenheid?

Stof tot nadenken? 5

Acht begint kleine dingen te doen die het systeem niet goedkeurt. Waarom verzet zij zich en hoe draagt dit bij aan haar ontwikkeling en aan haar toekomst?

Stof tot nadenken? 6

Duizend is niet alleen een ander meisje, maar staat ook symbool voor iets groters in Achts wereld. Wat betekent zij voor Acht en voor de samenleving als geheel?

Stof tot nadenken? 7

Wat zou er zijn gebeurd als Acht geen eigen gedachten en gevoelens had gekregen? Hoe zou haar toekomst er dan uitzien, denk je?

Stof tot nadenken? 8

Het verhaal eindigt zonder dat je precies weet hoe het afloopt met Acht. Welke (ethische) vragen roept het einde bij jou op?

Stof tot nadenken?

3

Stof tot nadenken?

2

Stof tot nadenken?

1

Stof tot nadenken?

6

Stof tot nadenken?

5

Stof tot nadenken?

4

Stof tot nadenken?

8

Stof tot nadenken?

7